

MINISTERSTWO FUNDUSZY
I POLITYKI REGIONALNEJ

DEPARTAMENT EUROPEJSKIEGO
FUNDUSZU SPOŁECZNEGO

data: 23 marca 2022

znak sprawy: DZF-VI.6610.6.2022.SK

identyfikator kosztów: 1978261

telefon: 22 273 80 82

e-mail: Sylwia.Kowalczyk@mfipr.gov.pl

Institucje pośredniczące Osi I PO WER

Dotyczy: wsparcia osób uciekających do Polski z terenu Ukrainy w związku z atakiem Federacji Rosyjskiej na Ukrainę w osi I PO WER

Szanowni Państwo,

w związku z atakiem Federacji Rosyjskiej na Ukrainę i jego skutkiem - niespotykaną dotąd liczbą osób uciekających do Polski z terenów, na których prowadzone są działania wojenne, niezbędne jest wsparcie migrantów z Ukrainy przebywających w naszym kraju. Jednym z obszarów, w którym mogą być wspierane te osoby są działania z obszaru rynku pracy, w tym w szczególności wsparcie z zakresu kompleksowej aktywizacji zawodowej. Poniżej przekazuję szczegółowe informacje dotyczące możliwości wsparcia tej grupy oraz uwarunkowania z tym związane.

1. Warunki formalno-prawne ze strony KE

Zgodnie ze stanowiskiem Komisji Europejskiej, w realizowanych obecnie projektach zakres wsparcia nie powinien być rozszerzany względem pierwotnie zakładanych działań, jednak może obejmować nowych uczestników - migrantów z Ukrainy (rozwiązanie to obowiązuje do czasu, gdy KE przygotuje ewentualny pakiet legislacyjny nakierowany na pomoc osobom z Ukrainy). Należy mieć na uwadze jednak, że **wsparcie oferowane w ramach projektów EFS musi zachować pierwotny charakter i cele, którym służy ten fundusz**. W przypadku działań z zakresu aktywizacji zawodowej musi być zatem

Fundusze
Europejskie

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

skierowane do osób, które posiadają dostęp do polskiego rynku pracy i mogą podjąć zatrudnienie.

Na poziomie europejskim KE zaproponowała zmiany ogólnych ram prawnych na lata 2014-2020 ustanowionych dla europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz dla Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Fund for European Aid to the Most Deprived - FEAD) w ramach tzw. rozporządzenia CARE. Najważniejsze zmiany w zakresie środków z okresu 2014-2020 dotyczą m.in.: uznania kwalifikowalności wsparcia związanego z wojną na Ukrainie od 24 lutego 2022 r., wprowadzenia możliwości finansowania z EFS i EFRR operacji związanych z migracją na zasadach właściwych dla drugiego funduszu (100% cross-financing, czyli w uproszczeniu z obu funduszy można finansować dokładnie takie same działania), ale w oddzielnych osiach, co wymagać będzie zmiany programów operacyjnych, zapowiedzi stosowania uproszczonych zasad w zakresie sprawozdawczości w przypadku wyodrębnienia oddzielnej osi.

2. Uwarunkowania formalno-prawne na poziomie krajowym

Jedną z grup docelowych, które mogą być obejmowane wsparciem w obszarze rynku pracy ze środków EFS w perspektywie finansowej 2014-2020 są imigranci.

Jest to grupa docelowa wskazana w Umowie Partnerstwa oraz w *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020*.

Oznacza to, że w projektach Osi I PO WER z zakresu aktywizacji zawodowej, w których jedną z grup docelowych są imigranci można również wspierać osoby przybywające do Polski z Ukrainy w wyniku działań wojennych. W sytuacji, gdy w danym projekcie nie są wskazani wprost imigranci, osoby przybywające z Ukrainy mogą uczestniczyć w projektach z innych przesłanek, np. jako osoby pozostające bez pracy, tj. bierne zawodowo lub bezrobotne.

Ze względu na pilną potrzebę wsparcia tych osób rekomendujemy, aby w pierwszej kolejności interwencja była wdrażana w ramach obecnie realizowanych projektów m.in. poprzez zwiększanie ich wartości oraz liczby uczestników. Rekomendujemy, aby osoby te były obejmowane wsparciem w **ramach projektów powiatowych urzędów pracy, czy projektów konkursowych dotyczących kompleksowej aktywizacji zawodowej**, gdyż osoby te – ze względu na swoją trudną sytuację – potrzebują kompleksowego wsparcia. **Z możliwości wsparcia należy wyłączyć udzielanie dotacji na samozatrudnienie.**

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami nie ma możliwości zastosowania odstępstw od realizacji niektórych kryteriów wyboru projektów. Zatem w projektach, w których wsparcie otrzymają obywatele Ukrainy, należy stosować wszystkie kryteria wyboru projektów przyjęte dla danego konkursu. Na poziomie krajowym toczą się już prace legislacyjne nad rozszerzeniem katalogu przesłanek zastosowania wyłączeń i odstępstw od obowiązku stosowania niektórych przepisów ustawy wdrożeniowej w związku z pilną potrzebą udzielenia wsparcia osobom przybywającym z Ukrainy. Katalog tych mechanizmów będzie najprawdopodobniej tożsamy z tym, który został przyjęty podczas pandemii COVID-19, niemniej przepisy te nie weszły jeszcze w życie.

3. Podstawa formalno-prawna kwalifikowania obywateli Ukrainy do projektów EFS

4 marca 2022 r. Rada Unii Europejskiej przyjęła Decyzję stwierdzającą istnienie masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy w rozumieniu art. 5 dyrektywy 2001/55/WE i skutkującą wprowadzeniem ochrony czasowej.

12 marca 2022 r. weszła w życie ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Ustawa ta określa uprawnienia przysługujące osobom korzystającym z ochrony czasowej, w tym szczególne zasady legalizacji pobytu obywateli Ukrainy i ich małżonków, którzy od 24 lutego br. przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa oraz obywateli Ukrainy posiadających Kartę Polaka, którzy wraz z najbliższą rodziną z powodu działań wojennych przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Ustawa ta reguluje również dalszy status obywateli Ukrainy, którzy przebywali legalnie na terenie Polski przed 24 lutego br., poprzez automatyczne przedłużenie ich legalnego pobytu do końca bieżącego roku. Ustawa ta określa również m.in. zasady powierzenia pracy obywatelom Ukrainy, przebywającym legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Niektórzy cudzoziemcy, którzy przyjechali do Polski z Ukrainy i nie zostali objęci ustawą z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom UA w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa mogą również korzystać z ochrony czasowej na podstawie decyzji wykonawczej Rady (UE) 2022/382, w trybie określonym ustawą o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP. Szczegóły dotyczące ww. aktów prawnych zostały zawarte w załączonej do pisma prezentacji.

W ustawie z 12 marca br. wskazano, że **obywatele Ukrainy mogą zarejestrować się oraz zostać uznani za osoby bezrobotne albo poszukujące pracy**, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 albo 22 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2021 r. poz. 1100, z późn. zm). **Osoby te mogą również podejmować i wykonywać działalność gospodarczą** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na takich samych zasadach jak obywatele polscy.

Osoby nieobjęte ustawą z 12 marca br., które będą korzystać z ochrony czasowej w trybie określonym ustawą o udzieleniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP również wraz z otrzymaniem tego statusu otrzymują dostęp do polskiego rynku pracy, zatem mogą być uczestnikami projektów EFS.

4. Możliwości wsparcia obywateli Ukrainy w projektach EFS

Obywatele Ukrainy w sytuacjach opisanych powyżej mogą korzystać z dostępnych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy instrumentów i usług rynku pracy, co oznacza, że **mogą być uczestnikami projektów powiatowych urzędów pracy** finansowanych ze środków EFS. Zgodnie ze stanowiskiem MRiPS, po zarejestrowaniu się w urzędzie pracy obywatele Ukrainy mogą skorzystać, na takich samych zasadach jak obywatele Polscy, ze wszystkich oferowanych usług i instrumentów rynku pracy, określonych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z wyjątkiem dotacji na założenie działalności gospodarczej – te przepisy podlegają jeszcze analizie MRiPS.

W przypadku projektów konkursowych z zakresu kompleksowej aktywizacji, osoby te **mogą być kwalifikowane do projektu wprost na podstawie statusu imigranta**, jeżeli taka grupa docelowa była określona w projekcie. W takiej sytuacji dokumentem potwierdzającym status imigranta, który wjechał do Polski bezpośrednio z Ukrainy lub posiadacza Karty Polaka, którzy przybyli z Ukrainy od 24 lutego br. jest stosowny stempel w paszporcie lub **zaświadczenie potwierdzające nadanie nr PESEL w specjalnym trybie**. W przypadku osób, które przebywały na terenie Polski przed 24 lutego br. dokumentem potwierdzającym status jest **wiza/karta pobytu ważna co najmniej do 24 lutego br.** W przypadku **osób nieobjętych ustawą z 12 marca br. kwalifikowalność takiej osoby powinna być potwierdzona poprzez dostarczenie zaświadczenia o objęciu jej ochroną czasową.**

Na etapie rekrutacji do projektów, osoby te mogą być przyjmowane do projektów na podstawie oświadczenia wraz z okazaniem złożonego wniosku. Wraz z rozpoczęciem

pierwszej formy wsparcia osoby te **powinny mieć już stosowny dokument potwierdzający ich status.**

W przypadku tych projektów konkursowych, w których grupie docelowej nie wskazano wprost imigrantów, osoby uciekające z Ukrainy mogą brać udział jako osoby bierne zawodowo lub bezrobotne (w zależności od posiadanego przez nie statusu na rynku pracy). W takiej sytuacji niezbędne jest jednak dostarczenie zaświadczenia z ZUS potwierdzającego fakt, że dana osoba nie ma odprowadzanych składek z tytułu zatrudnienia w Polsce.

Niezależnie od powyższego, w projektach rozliczanych stawkami jednostkowymi dot. kompleksowej aktywizacji, w których kwalifikowalne są zarówno osoby niepracujące jak i pracujące, konieczne jest potwierdzenie zaświadczeniem z ZUS kwalifikowalności danej rozliczanej stawki jednostkowej, ponieważ stawki jednostkowe dla osoby niepracującej i osoby pracującej określone są w różnych wysokościach.

5. Działania informacyjne

W celu usprawnienia dostępu do informacji o możliwych formach pomocy w jednym miejscu, rekomendujemy Państwu zobowiązanie beneficjentów, którzy podejmują działania na rzecz osób uciekających z Ukrainy do zamieszania informacji dot. zakresu pomocy na stronie <https://pomagamukrainie.gov.pl/>. Zamieszczane tam informacje powinny umożliwiać kontakt z podmiotem oferującym pomoc, zawierać krótki opis zakresu wsparcia i informacje o jego finansowaniu ze środków europejskich.

Z poważaniem

Tomasz Kot
Zastępca Dyrektora Departamentu /podpisano
elektronicznie/

Załączniki: prezentacja dot. możliwości wsparcia obywateli Ukrainy w osi I PO WER

Do wiadomości: WB, WF, WEZ, WKN, WSI